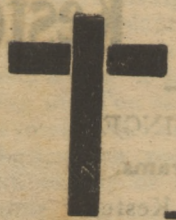

De Mandelgalm

Katholiek-Vlaamsch-Nationaal Weekblad voor Iseghem en Omliggende

<p>AANKONDIGINGEN</p> <p>De prijs wordt bepaald in overeenkomst met het bestuur van 't blad.</p>	<p>Inschrijving op alle postkantoren</p> <p>Een jaar 15,00 fr. 6 maand 8,00 fr. 3 maand 4,00 fr. Buitenland 25,00 fr.</p>	<p>Opstel en Beheer, Marktstraat, 22, Iseghem</p> <p>Verantwoordelijke uitgever: Rob. Verhaeghe, Iseghem. Postrek. 2024.66</p>	<p>Alle mededeelingen moeten ten laatste den Woensdag middag voor 't verschijnen van 't blad binnengezonden zijn.</p>
---	--	--	---

De Landdag op 6 Mei te Kester wordt een Triomf!

Meer dan honderd vijftig toetredingen op 24 April!

VLAAMSCHE NATIONALISTEN, ALLEN DAARHEEN

Sprekers: Staf De Clercq, Ward Hermans en anderen.

DE VERKIEZINGEN NADEREN

Nieuwe Loonstrijd in het verschiet

De socialisten wilen de wonde heelen, die ze zelf geslagen hebben.

De socialisten zijn de gehoorzame dienaars geweest van de bankiers-klied die niet wilde hooren van een stabilisatie aan 105, die een stabilisatie eischte aan 175 — 't is te zeggen de frank teruggebracht op een zevende van zijn waarde of veertien goudcentiem in plaats van (aan 105) ongeveer vijf en twintig goudcentiem. Toen dat, ten tijde van de Franco-Belgische stabilisatie, aan de socialisten verweten werd, antwoordden dezen dat het voor de werklieden onverschillig was of de frank 25 centiem of 14 centiem waard was.

Deze maatregel interesseerde alleen volgens hun zeggen, een weinig interessante klasse van menschen, de achterlijke egoïstische renteniers. herhaaldelijk geprotesteerde tegen deze voorstelling van zaken. De stabilisatie aan 175 beroufde niet alleen een weinig interessante klasse van nietsdoende renteniers, ze trof vooral al de kleine menschen die een heel leven van spaarzaamheid achter den rug hadden en die er op gerekend hadden in hun ouden dag de vruchten van hun arbeiden en sparen te genieten. Deze klasse had haar spaarpenningen vooral belegd in Staatspapieren en de Belgische Staat bedroeg schandelijk met zijn stabilisatie aan 175 het in hem gestelde vertrouwen.

Aldus werden de meest interessante elementen van onzen werklieden-boeren- en middenstand op een onhebbelijke wijze van het grootste deel van hun bezit beroufde en niet alleen de ouders droegen de gevolgen van dien roof, maar ook de kinderen.

De socialisten hebben dezen roof van het ultra reactionnaire element niet alleen laten gebeuren, maar goedgekeurd en toegelicht.

Dat ging de werklieden niet aan... beweerden ze.

Maar de feiten zijn die gemakkelijke beweging komen logenstraffen.

De stabilisatie aan 175 betekende het indexcijfer aan 800 en meer en niet overal zijn de loonen automatisch meegestegen met de stijging van het indexcijfer.

Inderdaad, sedert de medewerking van de socialisten aan de stabilisatie-regering Franqui-Jaspar, is het indexcijfer, dus de levensduurte gestegen met 52,5 ten honderd, dus met meer dan de helft.

En wie kan beweren dat de loonen sedert 1926 met meer dan de helft gestegen zijn?

Dat is zelfs zoo weinig gebeurd dat de syndicale commissie der socialisten nu met veel tamtam een beweging aankondigt om de loonen te brengen op 50, 45 en 40 frank voor de mannen en op 30 frank voor de vrouwen.

Waarom hebben ze zoo lang gewacht met hun loons-beweging?

Wel zoolang de socialisten aanwezig waren in het stabilisatie-ministerie van Jaspar, konden ze moeilijk uitpakken met ernstige argumenten voor een loonsbeweging, die zij zelf hadden noodzakelijk gemaakt.

Ze hebben gewacht tot het volk eenigzins zou vergeten zijn dat zij medeplichtig waren aan de misdaad der stabilisatie-Franqui, ze hebben gewacht tot ze uit de regering waren en geen verantwoordelijkheid meer te dragen hadden, en vooral ze hebben gewacht tot de verkiezingen in het zicht waren.

Verkiezingsmaneuver!

De socialisten weten en voelen dat hun troepen zeer mistevreden zijn over de leiding, dat zeer weinigen van hun volgelingen de houding der leiders heeft goedgekeurd.

Ze weten dat ze op den troef der militaire kwestie zeer weinig kunnen rekenen.

Onder de Waalsche socialistische parlementairen zijn er veel Hubins, Brancquaerts, Troclets, Destrées die niets willen ondernemen tegen de plannen van den Franco-Belgischen legerstaaf, menschen die meevoelen met de barons lijk Jacques de Dixmude en niet bereid zijn door dik en dun voor de demilitarisatie van den Franschen vassalstaat te ijveren.

Daarom gaan ze nu den trom roeren over de loonkwestie.

Zonder de stabilisatie aan 175, het werk van de reactionnair en van de socialisten, stelde zich deze vraag niet.

Zonder 't verraad der socialistische leiders zou de stakingsmiserie niet losgekomen zijn over onze werklieden.

Want het wordt een stakingsmiserie.

Met honds cynisme zullen de socialistische leiders trachten min of meer hun posities te behouden om daarna de verkiezingen weerom met Jaspar en Co onder een deken te kruipen.

Dan zullen de hoogere belangen van het land weer rust en vrede vereischen dan zullen de werklieden weerom gedurende een jaar of drie hun plan kunnen trekken... tegen dat de verkiezingen dan weer naderen zullen de politiekiers er weerom wel iets op vinden.

Hoelang zullen onze werklieden aldus met hun belangen nog laten sloven?

Wanneer zullen ze die heeren met hun kleinzielige verkiezingsberekeningen uit hun syndicale beweging sluiten?

Het aantal van hen die deze looze politieke vossen doorzien, groeit zienderoogen.

Maar het mangelt hun nog aan den noodigen durf en zelfstandigheid om hun nieuw inzicht tot gelding te brengen.

De nieuwe loonsbeweging die gevoerd gaat worden is een uitstekende gelegenheid om vele werkbroeders de oogen te openen voor het dubbel spel van de socialisten.

Eerst helpen ze het kwaad verwekken, dan werpen ze zich op als de redders uit den nood.

Dat moet klaar en duidelijk worden gezegd en herhaald niet alleen in onze pers, maar al de werklieden, die met ons meevoelen, moeten dat zeggen en herhalen bij hun vrienden en kennissen op het werk en in de ontspanningsuren.

Werklieden voert uwen loonstrijd met kalme bedachtzaamheid en onverdroten vasthoudendheid — eischt dat uw loon in evenredigheid wordt gebracht met de levensduurte verwekt door Jaspar-Franqui en zijn socialistische helpers.

Maar dat tevens in u groeit het inzicht dat geen loonstrijd in staat is u hier in het achterlijke, in het door België verdrukte Vlaanderen hetzelfde peil van welstand te doen bereiken, als waarvoor men uwe werkbroeders in meer ontwikkelde landen, als Holland en Engeland b.v., genieten.

Daartoe moet de fabriek beter geoutilleerd worden, het werk beter ingericht, de ingenieur moet meer op de hoogte van zijn taak zijn, de directie moet knapper zijn, de handelsdienst doelmatiger en de werkmans, door vakonderwijs beter geschoold.

Stoffelijke welvaart is voor een groot deel afhankelijk van geestelijke, van verstandelijke welvaart.

Hoe meer ontwikkeld een volk is, hoe rijker het loon dat het verdient.

Vergeet deze grondwaarheid niet. Loonstrijd is niet de heele vakbeweging.

Het doel van de vakbeweging ligt hooger: de algeheele ontwikkeling van den werkmans!

UIT ONZEN PIJLKOKER

Een bekentenis.

Naar aanleiding van de Gentsche Floralien schrijft het soc. dagblad «Vooruit» onder den titel: **Het Vlaamsch ligt in den hoek:**

«Men zal ons nu ook wel toelaten een paar overwegingen te maken.

Vele ontvangsten hebben ter gelegenheid van de Floralien plaats gehad. Op geen enkele werd Vlaamsch gesproken. Zelfs tijdens de plechtige opening der tentoonstelling was Fransch de voertaal.

Niettegenstaande de tentoonstelling in eene Vlaamsche stad plaats had en de tuin- en hofbouw in Vlaanderen van overwegend belang is, vond men het de moeite niet waard enkele woorden Vlaamsch te spreken.

Men deed net alsof de Vlaamsche taal onwaardig is gesproken te worden op soorgelijke plechtigheden.

Onwillekeurig dachten wij aan het spottgedicht van Emiel Moyson die een cantate schreef «te executeeren» door linné du Congrès».

Wij willen zelfs een strofe weergeven die luidt:

Gij zijt gemaakt van franschen steen Wat fransch is, is recommandabel De inscripties zijn in 't fransch alleen Wij vonden dat zeer convenabel.

Zoo was het ook in de tentoonstelling.

De Vlaamsche planten en bloemen mochten bewonderd worden, maar de Vlaamsche taal mocht niet gehoord worden.

't Is spijtig».

We nemen met veel genoegen akte van deze meening van Vooruit maar zijn van oordeel dat alle spijt van de wereld aan dezen voor Vlaanderen vernederenden toestand niet verhelpen kan.

Het kleine groepken franskiljonische machthebbers dat er door allerlei uitingen in slaagt aan 't buitenland den indruk te geven van een overvloedigen land, zou morgen een anderen toon zingen indien de Vlaamsche pers, de Vlaamsche organismen morgen den moed hadden om als ordewoord te geven: niet naar de Floralien. Helaaa...

De grootste overwinning.

M. Herbert, katholiek Vlaamsch volksvertegenwoordiger voor St Niklaas, is nog alle illusie niet kwijt.

De brave man heeft aan minister Houtart volgende vraag gesteld:

«Wil de heer minister zoo vriendelijk zijn mij te zeggen waarom het beheer der registratie en domeinen, spijs alle ministeriele beloften en omzondbrieven, aan talrijke zijner ambtenaren toelaat ongestraft de bestuurlijke taalwet te overtreden? Ten einde hem het onderzoek te vergemakkelijken, zal ik zoo vrij zijn hem enkele feiten aan te halen. Aldus, gebruiken gewoonlijk de Fransche taal in hunne dienstbetrekkingen de ontvangers der registratie en domeinen te Mechelen a/Maas, te Eekloo te Vilvoorde, te Haacht, te Grimbergen, te Hal, verscheidene ontvangers te Gent, verscheidene controleurs te Antwerpen, en vele anderen, te lang om te noemen.

Is de achtbare minister de meening niet toegedaan, dat het de hoogste tijd is de wet van 31 Juli 1921 te doen eerbiedigen?

De minister heeft zich niet gewaardigd te antwoorden.

En toch zal M. Herbert morgen herbeginnen om overmorgen weer met z'n twee handen gelijk vertrouwen te stemmen en de brok taalwet als de grootste Vlaamsche overwinning sedert 1830 te noemen.

Met zulke overwinningen is Vlaanderen binnen vijftig jaar een fransch wingewest.

Tegenover de absolute negeering der Vlaamsche taal bij de inrichting der Gentsche Floralien paste de Vlaamsche waardigheid slechts een antwoord: BOYCOT!

Zeet gepast!

Het flinke landbouwweekblad «De Koorbloem», het orgaan van de zuiver Vlaamsche landbouwvereniging Redt U Zelfen, dat vertakkingen heeft in het land van Aalst, in 't Payottenland, de Zennestreek enz, protesteert terecht dat het eerste landbouwkundig Congres van de Vl. Wet. Congressen eenigzins in het vaarwater van den Belgischen Boerenbond van Leuven is verzeld geraakt.

«Redt U Zelfen» is aangesloten bij het Vlaamsch Economisch Verbond, sprak zich herhaaldelijk uit voor algeheele amnestie, onmiddellijke en algeheele ver Vlaamsching der Gentsche Hoogeschool, Vlaamsche legerafdelingen en gaf door z'n werking als door den toon van vele zijner art. bijken van streven naar Vlaamsche zelfstandigheid.

«Redt U Zelfen» is op weg op landbouwgebied te worden wat V.T.B., Vlaamsch Kruis, Vlaamsch Economisch Verbond en meer taktvolle behandeling.

Van uw vrienden

De paster van de «Libre Belgique» klaagt er over dat de geestelijken hunne wedde van het eerste termijn nog niet getrokken hebben.

Kan het dankbaarder vanwege de Belgische Staat? Of heeft de katholieke meerderheid aan den liberalen minister niets te zeggen?

Deze is in elk geval zoo anti-klerikaal als hij anti-Vlaamsch is... en ja, de officieren gaan toch voor.

De amnestiegedachte in 't buitenland.

Verscheidene verenigingslichamen der Vereenigde Staten gaven reeds blijk van belangstelling om den hier gestonden strijd voor amnestie en beloofden hunne medewerking.

Een verheugende tuschenkomst ging uit van het New-Yorksche «International Committee for Political Prisoners», dat aldaar eenigzins den rol van den «Bond voor de Rechten van den Mensch» vervult.

Wij geven hierbij den tekst:

Maart 10, 1923. Aan de Belgische Kamer van Afgevaardigden.

De leden van dit Comité hebben met diepe belangstelling kennis genomen van de feiten die de Vlaamsche nationalist betreffen, welke verbannen en gevangenen genomen werden, omdat zij gedurende den oorlog naar de onafhankelijkheid van Vlaanderen streefden.

Vaststellend, dat zij zich niet schuldig gemaakt hebben aan gewapend verzet tegen de Belgische Regering, wenschen wij ons bij degenen aan te sluiten, die over de heele wereld uw achtbaar lichaam verzoeken 'n maatregel van volledige en onvoorwaardelijke amnestie voor deze veroordeelde Vlaamsche leiders, in ballingschap of in de gevangenis, te treffen.

Mogen wij zeggen, dat het voorbeeld van zulk een initiatief vanwege de Belgische Regering, zou toegejuicht worden door mannen en vrouwen over de heele wereld, die met de conflicten tusschen minderheids- en meerderheidsvolken begaan zijn?

Ons Comité vertegenwoordigt een aanzienlijke groep van Amerikanen, die tegenstander zijn van een vervolging van personen wegens hun politieke of economische opvattingen of handelingen wanneer deze niet vergezeld zijn van geweldadigheden.

Gelief te aanvaarden de verzekering van onze meest eerbiedige hoogachting,

ROGER BALDWIN, Chairman.

Wie heeft België GEMAAKT?

Tusschen de voornaamste leiders van 1830 treffen wij aan: Charles en Firmin Rogier, geboren te St Quentin; Frederik de Mérode oud-burgemeester van St Supere bij Chartres; Félix de Mérode, pas in Februari uit Frankrijk weergekeerd; P. Chazal van Tarbes, Zuid-Frankrijk; A. J. Mollinet van Corbeil bij Parijs; Ch. Niellon van Parijs; Burggraaf de Culhat en Ernest Grégoire van Charleville.

HOE hebben ze België gemaakt?

Ch. Rogier, de leider der beweging schreef het aan Raikem: De eerste beginselen eener gezonde administratie zijn gevestigd op het uitsluitend gebruik van één taal, en HET IS KLAAR DAT DE EENIGE TAAL DER BELGEN HET FRANSCH MOET ZIJN. Om dit doel te bereiken, is het noodig dat alle burgerlijke en militaire ambten toegekend worden aan Walen en Luxemburgers. Op die wijze zullen de Vlamingen voorloopig beroofd blijven van de voordeelen aan deze ambten verbonden en zullen gedwongen zijn het Fransch aan te leeren en aldus wordt stilaan het germaansch element in België uitgeroeid».

WAAROM ze aldus hebben gehandeld?

Ch. Rogier schreef het zeer duidelijk aan Lord Palmerston: «Het streven onzer regering moet leiden tot de uitroeiing van de Vlaamsche taal».

Het geld van Moscou.

In «De Nieuwe Gazet» schrijft niemand anders dan Léonce du Castillon: «...Onze Vlamingen zijn veel te zuinig en te realist om tienduizenden en tienduizenden te schenken aan Borms of gedenkteekeens. Spreek liever de Vlamingen van een vermindering van belastingen. Daarom vermoeden wij dat Moscou en Berlijn, maar vooral Moscou, geld zenden om hier een agitatie in het leven te houden».

M. Léonce verdiedigt natuurlijk zijn zaak met de middelen waarover hij beschikt: wie de leugen dient, moet liegen. Zeker is het dat indien we geld kregen uit Moscou we menschen lijk Léonce als leeken aan ons zouden zien hangen: misschien zouden we ze dan wel wat geld geven om niet in onze rangen te komen.

Léonce du Castillon heeft de ronde gemaakt in de politieke partijen... en dat is niet om het geld of om een baantje geweest.

Van socialist tot kapitalist.

Op 10 Jul 1910 zegde m. Anseele te Jumiè: «...Men moet de socialistische werkliedenbank inrichten. Ge moet uw geld gaan halen naar de spaarkassen. Ge hebt obligaties van staad of staat, ge moet ze verkoopen. Indien ge nijverheidstitels hebt, verkoopt ze eveneens.»

Brengt alsdan de opbrengst van dien verkoop in de kas van de socialistische werkliedenbank...

De tijden zijn veranderd: wel is er een bank gesticht maar nergens merken we een verschil, hetzij in vorm, hetzij in werking met de zoo gehate als bevochten kapitalistische bankrichtingen.

In de Vereenigde Staten van Amerika bestaan 36 werkliedenbanken. Op weinige uitzonderingen na zijn deze als samenwerkende maatschappijen ingericht terwijl de Gentsche als naamlooze vennootschap werd gesticht.

De beroepsverenigingen der banken in de Vereenigde Staten behouden ten minste 51 per honderd der uitgegeven aandelen en de dividend is beperkt tusschen 7 en 10 ten honderd. Het overschot gaat terug tot de deponanten.

Laat m. Balthazar zich nu maar inspannen om de kapitalistische vorm van de Belgische Bank van den Arbeid te verdoezelen...

De Vlamingen in het Belgisch leger.

De lichte 1925 van het in de St Joriskazerne te Antwerpen liggend 5° linieregiment werd op Maandag 2 April terug onder de wapenen geroepen voor het houden van de gebruikelijke schietoefeningen. Bij de naamroeping antwoordden twee Vlamingen: «Hier!» in plaats van het reglementaire Fransche «présent!» De ad-

judant die de naamroeping deed deed opmerken, dat de commandant in het leger het Fransch is en dat dus ook in het Fransch moesten antwoorden. Niettemin antwoordde één van de beide Vlamingen ook de tweede maal nog met een krachtig «Hier». Het gevolg was, dat de eerste den kolonel Hamer tot vier dagen de tweede tot acht dagen cachtot veroordeeld werden.

De lezer die de «eers» gehad heeft ook in het Belgisch leger te dien weet dat cachtot de strengste militair tuchtschik is, die bovendien nog «ena de klas blijven» gedurende twee maal zoveel dagen als de straf, zich sleept.

Zoo worden de Vlamingen steeds in het Belgisch leger behaald!

Van m. Wauters een taalwet gelijkheid in rechte en de zintjes.

Dinsdag 24 April, interpellée volksvertegenw. De Clercq den mit van Nijverheid, Arbeid en Soc Voorzorg over «het begeven twaalf ambten van controleur aan dienst der ouderdomspensioenen, en

Te dier gelegenheid legde volks De Clercq den toestand bloot zo die in het ministerie van m. Wau was en wat er van de taalwet en Belgische gelijkheid terecht k

Hier volgt de saamgevatte rede volksvert. De Clercq:

Einde November 1927, werd de bladen gemeld, dat minister Wauters twaalf benoemingen van controleur bij den dienst van de ouderdomspensioenen aan den Koning had gesteld. Naar het schijnt, zou de ning zijn handteekening hebben weigerd, wegens bedenkelijken van die voorstellen.

Daarop kwam de ministeriele sis. De voorstellen van bedoeld noemingen lagen er nog toen de Heyman de opvolging nam van heer Wauters, en de twaalf car ten werden benoemd. De heer man stond natuurlijk tegenover gedane voorstellen en kon niet omstandigheden van het vria beheerschen. Niettemin men mogen zeggen dat de heer Heer zool als de heer Wauters, in de rechtvaardigheid voor te zichte der Vlamingen heef te k daan.

Hierover zou ik graag verdelichten vernemen.

Ik had, in verband daarmede vraag tot den minister gestuurd de valsche inlichtingen welk sienaanvragers aan de cont soms zouden verstreken.

Daarop werd mij geantwoord bij weten van den minister n ambtenaar het pensioen ten o zou hebben toegekend.

Het departement van nij

2
moest verleggen zijn met het verstreken van het antwoord, want het heeft de gevraagde inlichtingen niet verschaft.

Op eene andere vraag werd naast de kwestie geantwoord.
Er heerscht onbetwistbare slordigheid omdat er slechte wil is in den betrokken dienst, die nochtans belangrijk genoeg is.

Ik zal dus gebruik maken van de inlichtingen die ik zelf heb kunnen bijeenbrengen. Het wel op: het geldt een dienst die de controle heeft over 100.000 werkgevers en 9.000 mutualiteitsverenigingen.

Hoe heeft men nu gehandeld om de controleurs aan te stellen?

Vóór het vertrek van minister Wauters verscheen een ministerieele omzendbrief betreffende de aanstelling van controleurs. Er werd namelijk in gezegd dat de candidaturen komende van overvallige en op wachtgeld gestelde agenten de voorkeur zouden hebben. **Met Vlaamse taalkennis hield men geen rekening.**

Het gematigste dat men over den ministerieelen omzendbrief kan zeggen is dat men geene speciaal kundige menschen wilde zoeken, maar gewone doorsneemmenschen, zonder bijzondere bevoegdheid.

Na het vertrek van den minister naar Buenos-Ayres, deed zich iets nieuws voor. Er greep een verhoor plaats van de candidaten. Van de twintig werden er negen tot het schriftelijk examen toegelaten. Voegen wij hieraan toe dat het verhoor geschiedde voor drie Vlaamschondkundige ambtenaren.

Iedereen weet dat er geen ondervering betreffende de kennis van het Vlaamsch heeft plaats gehad.

De uitverkorenen kenden Vlaamsch naar hunne eigen verklaring, en de heer Wauters schreef dus slechts een Fransch examen voor. **Alle Vlaamse rechten werden over het hoofd gezien.**

Meer dan tweehonderd candidaten doken op. Zestien kwamen in aanmerking voor de Fransche proef; daaronder twee Vlaamschondkundigen. **Uitgeschakeld werden eenige uitstekende Vlaamschondkundigen.**

De schifting was willekeurig en onrechtvaardig. De algemeene bekwaamheid der candidaten kwam niet in aanmerking. De achteruitstelling der Vlamingen is in dit departement misschien nog niet erg genoeg. **Geen enkel Vlaamsch dienstoverste is er nog in dit ministerie.**

De heer minister weet dat alle verslagen in den dienst der ouderdomspensioenen in 't Fransch worden opgemaakt, die dan vertaald worden en in 't Vlaamsch worden afgegeven. Heel zal de Vlaamsche minister voortgaan Vlamingen achteruit te stellen? Van de 120 agenten in voornoemde dienst, zijn er vier die een Vlaamschen brief kunnen schrijven.

Van een publiek examen was voor die controleurs geen sprake. Enkel een Fransche proef: opstel en geschrift. Deze proef was onwettig wegens de wet van 1921 die eischt dat de proef wordt afgenomen in de taal die de candidaat verkiest; ook was die proef zelfs in 't Fransch onvolledig.

Desondanks, werden niet al de candidaten van den heer 'Wauters benoemd.

De heer Heyman, die den heer Wauters opvolgde, besloot dan de onvolledige Fransche proef aan te vullen door eene Vlaamsche proef die echter ook niet aan de eischen der wet voldeed. Wat meer is erger: De benoemen den hierdoor voor altijd aan de Vlaamsche proef voldaan.

De heer Heyman, minister van nijverheid, arbeid en sociale voorzorg (in 't Vlaamsch). — Dit valt te bezien.

De heer De Clercq (in 't Vlaamsch). — Men beweert verder, dat er een controleur zou benoemd zijn zonder zelfs een examen te hebben afgelegd, enkel en alleen omdat hij deel uitmaakte van een machtige politieke instelling.

Op 28 November 1927 vroeg ik den minister of de benoemingen zouden verschijnen vóór deze interpellatie. Ik betreur dat hij mij 'ja' heeft geantwoord...

Invalide officieren.

Er zijn op dit oogenblik 4422 officieren in het Belgisch leger die den oorlog hebben meegemaakt.

Tweeduizend acht honderd zes en twintig genieten een invaliditeitspensioen.

1596 slechts genieten geen.

In 't geheel namen 12877 officieren in den oorlog deel.

8455 hebben het leger verlaten, waarvan 4255 naar de reserve gegaan en 4200 op rustgeld, ontslagnend, afgesteld of gesneuveld zijn.

Van de officieren die het leger verlaten hebben zijn er 4641 die een invaliditeitspensioen genieten.

Het getal officieren die een invaliditeitspensioen genieten mag zeker ischen de 60 tot 70 per honderd rden geschat.

Wie zou den Belgiek een sterk leger len hebben met zooveel invalide cieren?

Jein-menschelijke vijandigheid.

er gelegenheid van de opening der amsch Wetenschappelijke Consen te Leuven, was er een ontg in het Hôtel Métropole, ingedoor de vier voorzitters Pouillet, Carnoy en Parein. Een noent werd aangeboden. Mgr. Ladeuze or van de Universiteit, liet zich

verontschuldigen en zond een telegram waarin hij zich richtte tot drie van de vier voorzitters met uitsluiting van Prof. Daels, ofschoon hij een door de vier voorzitters onderteekende uitnodiging bekomen had.

Het is nog niet zoo erg onbeleefd te zijn voor groote menschen, veel erger is het klein te zijn

De oorlog die komt.

Na Pétain te Dinant, de Broqueville te Elisabethville sur Seine, Poincaré bij de 1001 onthulde oorlogsmonumenten in Frankrijk, Foch bij elke nieuwe redevoering over het Duitsch gevecht, Mussolini in het Romeinsche parlement, Borah in den Amerikaanschen Senaat, komt ook de Italiaansche ex-minister Nitti, den algemeenen wereldoorlog te voorspellen voor de jaren 1935-40.

In de «Daily Mail» van 11 April 11. schrijft Nitti dat het oorlogsgevaar ontzaglijker is dan in 1913. In de jaren 1935-40 zal Frankrijk juist het ergst de gevolgen gaan voelen van zijn schromelijk dalend geboortecijfer.

Heel de wereld wedijvert in bewapeningen, het wordt een hollende koers naar den dood. Amerika heeft geld genoeg verworven dank zij den jongsten wereldoorlog en 't bouwt dapper voort aan 8 nieuwe kruisers, terwijl er 25 nieuwe op zijn marine-programma staan. De vlootcommissie heeft een vermeerdering van 20.000 man en 825 officieren gevraagd.

De minister van marine Wilbur heeft medegedeeld, dat de voorgestelde aanbouw van 71 nieuwe oorlogsschepen voor een bedrag van 75 miljoen dollar, slechts een gedeelte vormt van een uitgebreid plan van aanbouw over twintig jaar. Het totale bedrag is geraamd op 2500.000.000 dollar. Volgens de verklaring van Wilbur is de voorgenomen uitbreiding nog niet voldoende om alle handelswegen van de Vereenigde Staten en alle buitenlandse belangen te beschermen, maar naar zeer voorzichtige schattingen is dit program het minimum van wat op het oogenblik vereischt wordt. Een vloot te bouwen, die aan alle eischen voldeed, zou voor de natie lasten met zich meebrengen, die in vredesstijd te zwaar zijn.

Het aannemen van het marinebouwprogram bewijst dat een vermindering van de bewapening ter zee niet te verwachten is. Onverholn laat men blijken, dat deze toenemende bewapeningen tegen Engeland gericht zijn. Senator Borah heeft op de vergroting van het oorlogsgevaar, die de wedloop in bewapening met zich meebrengt, gewezen:

«Wij hebben hier in dit land een dubbele vertakking van wat zich democratie noemt: de socialistische en de christelijke. Beide hebben zich om de heurt met gedweheid laten gebruiken voor het gareel dat de kazerne oplegt aan wie niet beschaamd is voor knecht te spelen. Het democratische regiem heeft zich in België onteerd met als dienaziche te spelen voor de twee onzedelijkste factoren van den moderne tijd: de fantatie en het leger.»

Wat men «Vlaamsche democratie» noemt heeft in de laatste zitting van de leger-commissie de volle maat van haar waarde geleverd.

Onder de leiding van oud-minister Pouillet die aan een caricatuur van gewestelijke indering zijn naam gehecht heeft, hebben zij het zoover gebracht de conclusies, door generails ingegeven, met volledige toestemming bij te treden.

De «Vlaamsche democraten» hebben er zich bij neergelegd de vermindering van dienestijd voor ongewenscht te proclameeren. En in het formuleeren van die gedachten hebben zij zich bediend van de termen die de generails aanwenden om alles er door te halen: de nationale veiligheid.

De «Vlaamsche democratie» vindt het natuurlijk dat de eenheidsstaal, de taal van het bevel, niet de taal zou wezen van de meerderheid van de soldaten, en dat, de gewestelijke indeeling met een nietszeggende volzinnetje wordt afgescheept met een zinspeling op het «regionalisme».

En dan hebben zij hun vertrouwen uitgesproken in de zedelijke leiding van de officieren, dit hebben zij gedaan, die Vlaamsche democraten, en hun schitterend werk hebben zij gekroond met te roepen, samen met de generails: Vive le Roi! Vive la Belgique.

De «Vlaamsche democraten» hebben er zich bij neergelegd de vermindering van dienestijd voor ongewenscht te proclameeren. En in het formuleeren van die gedachten hebben zij zich bediend van de termen die de generails aanwenden om alles er door te halen: de nationale veiligheid.

De «Vlaamsche democratie» vindt het natuurlijk dat de eenheidsstaal, de taal van het bevel, niet de taal zou wezen van de meerderheid van de soldaten, en dat, de gewestelijke indeeling met een nietszeggende volzinnetje wordt afgescheept met een zinspeling op het «regionalisme».

En dan hebben zij hun vertrouwen uitgesproken in de zedelijke leiding van de officieren, dit hebben zij gedaan, die Vlaamsche democraten, en hun schitterend werk hebben zij gekroond met te roepen, samen met de generails: Vive le Roi! Vive la Belgique.

Gedenkt het Bormsfonds

Als de Socialisten in de regeering zaten

waren ze tegen zesmaandendienst, stemden ze de oorlogsbegrotingen, zwegen ze over duur leven en ouderdomspensioenen.

Nu ze uit de regeering zijn

zijn ze partijgangers van zesmaandendienst, zijn ze tegen de legerbegroting, schreeuwen ze over duur leven en 't arme armzalige pensioen

KOMEDIANTEN ZIJN 'T!

Plichtverzuimers

De leiders der Belgisch politieke partijen kregen reeds menigmaal de gelegenheid om, tegenover Vlaanderens verdruckers, ten bate van hun volk, een daad te stellen.

Uit vrees,

uit gemis aan inzicht of uit gemakzucht hebben ze altijd die plicht verzuimd.

ONZE PLICHT IS ons Volk voor te lichten

het met het doen en laten der Belgische leiders in kennis te brengen.

DAT DOEN WIJ

door lezers te winnen op ons blad *De Mandelgalm*, of het weekblad *De West Vlaming*.

Hij die dat verwaarloost, misdoet tegenover zijn volk en is zooals de Belgische politieke leiders, een plichtverzuimer.

Wie wint zijn vriend of gebuur als geabonneerde?

10 JUNI 1928

Wat iedere Afdeling overwegen moet

TOT EN DE TROUW AAN HET EINDIDEAAL.

IEDERE AFDEELING MOET ER ZIJN:

Op haar best,

door hare houding, waardig door hare uiting, waardig door haar ideaal.

Orde moet er zijn, tucht en waarheid.

We moeten dien dag de punten op de i's zetten, het toekijkende Vlaanderen toe voorbereid.

Stuur ons uwe toetreding, de lijst Uwer Vlaamsche strijdliteratuur, Uwe herinneringen aan het front of aktivistische beweging, de fotos onzer leiders, de fotos onzer betoogingen, maakt propaganda, brengt spandoeken mede, verzorgt alles door vorm en inhoud.

HET MOET EEN MODEL DAG ZIJN!

DE SCOUWING VAN DE VLAAMSE GELEDEN DIE BOVEN ALLE POLITIEKE BESCHOUWINGEN ONVERBREEKBAAR AAN MEKAAR GEHECHT ZIJN DOOR VLAAMSCH-NATIONALE SOLIDARITEIT EN DOOR DE LIEFDE

Alcool en arbeidsongevallen

In de Antwerpsche Volksgazet schrijft de heer K. Huysmans:

Het «Reichsarbeitsblatt» van de Deutsche regering bevat, elke maand, een speciale afdeeling toegewijd aan arbeidsbescherming. Het nummer van April brengt ons daar twee zeer belangrijke bijdragen, waarop ik me veroorloof de aandacht te vestigen.

De eerste studie is geschreven door den Weenschen inspekteur van den arbeid Dr Teissl. Zij betreft den invloed van de vermoeniens op het aantal ongevallen.

Het onderzoek was breed opgevat. Het omvatte alle ongevallen voorgekomen van af 1921 tot 1924. En ziehier de vastellingen:

1) Het gevaar voor ongevallen groeit met den arbeidsduur;

2) Na drie uur ononderbroken arbeid begint de vermoeniens en het percentage der ongevallen bereikt een maximum;

3) De arbeidspauze (eetmaal of middagrust) doet het gevaar zinken;

4) Daarna her begint de vermoeniens met een groeiend aantal ongevallen, die hun hoogste punt op het achtste uur bereiken;

5) Bij voortzetting van den arbeid na 8 uur, stijgt de vermoeniens nog meer en met haar het percentage der ongevallen, en met deze vastelling er

bij, dat de waarde of rendeering van het werk steeds vermindert.

Een tweede studie, door Dr Flaig, betreft den invloed van het gebruik van sterke dranken op het aantal ongevallen. Iedereen weet dat België het hoogste cijfer bereikt op Maandag en het laagste op Woensdag. Het Duitsche onderzoek komt tot hetzelfde resultaat. En Dr Flaig herinnert aan het onderzoek van 1907-1908, betreffende de arbeidsongevallen van personen, die dagelijks zekere sommen aan alkohol besteedden. Deze cijfers blijven nog waar. Abstinenteren en personen die minder dan 3 kronen uitgaven, hadden maar 50 t.h. van de ongevallen die de personen treffen welke dagelijks méér dan 3 kronen voor alkoholgebruik uitgaven.

Het schijnt me nutteloos aan te dringen. De cijfers zijn welsprekend genoeg, en ik vestig op die studies de ernstige aandacht van onze propagandisten. De wet op den alkohol wordt niet toegepast. Jenever wordt op den buiten in bijna alle herbergen geschonken, — en in zekere steden ziet er niet veel beter uit, met de bezwarende omstandigheid dat men overal een porto schenkt, die een waar

's Zaterdag, aan de treinen, ontmoet men wederom dronkemans.

Wanneer overigens alle rechten der staatsburgers met zorg moeten worden in het oog gehouden, en op het staatsgezag de plicht rust aan ieder het zijne te laten, de schennis van het recht te beletten of te straffen — bij de behartiging van de belangen van het individu is de Staat op geheel bijzondere wijze gehouden tot belangstelling in het lot der lagere, onvermogen klasse. De meerbemiddelden toch hebben minder behoefte aan de staatsbescherming, zij vinden vaak in eigen kracht reeds voldoende steun en gezegene hulp; de armen echter, de menschen zonder hulpmiddelen, zijn bijna te eenenmale van bescherming door den Staat afhankelijk. De werklieden alzoo, die voor het merendeel in dien toestand verkeeren, behooren door den Staat onder zijn bijzondere hoede te worden genomen.

Kerkelijk nieuws

KERKELIJK KALENDER

Zondag 29 April, 3e Zondag na Paschen.

Maandag 30, H. Catharina.

Dinsdag 1 Mei, H.H. Philipp. en Jacobus

Woensdag 2, Octaaf van den H. Jozef.

Donderdag 3, H. Kruisvinding.

Vrijdag 4, H. Monica.

Zaterdag 5, H. Plus.

STADSNIEUWS

Apothekersdienst.

's Zondags is er maar éne apotheek open van stad. Apotheker van dienst: Florent Laleman, Brugstraat.

Plaatsen van politieagent.

Het College van Burgemeester en Schepenen der stad Iseghem, brengt ter kennis van de belanghebbenden dat twee plaatsen van politieagent te bevegen zijn in het gemeentelijk politiekorps der stad.

Aanvangswedde 10.000 fr. en kleding.

De vragen der kandidaten moeten ingediend worden bij den heer politie-kommissaris tot den 30 April toekomende.

Iseghem, den 6 April 1928.

Bij bevel:

De Sekretaris, A.WERBROUCK.

Burgemeester en Schepenen, C. STAES.

BURGELIJKE STAND

Geboren:

Lucienne Vangheluwe, d.v. Marcel en Germana Vandenborpe, Nederweg.

Jerome Beels, z.v. Julius en Alida Mistiaen, Beelaershof 257.

Lea Tuytens, d.v. René en Jeanne Sarre, Kruispl.

Raymonda Vanbeylen, d.v. Silvijn en Magd. Desnouch, Bellevuestr. 245D.

Mariette Martens, d.v. Romanus en van Cesarina Maes, Meenenstr. 46.

Raphael Focquet, z.v. Gerard en Martha Grymonprez, Roeselarestr.

Godelieve Derieuw, d.v. Gust. en Helena Maertens, Meenenstr. 11.

Noël Feys, z.v. Remi en Madeleine Vandebroucke, Zevecoete 105.

Rosa Vanacker, d.v. Marcel en Rach. Maertens, Slabbaertstr. 19.

Edgard Lefevère, z.v. Aloys en Bertha Vandenhede, Zuidkaai 14.

Emile Rosselle, z.v. Jules en Maria Deblauwe, Roeselarestr. 239.

Overlijdens:

Aug. Rosselle, timmerm. 27 j. echtg. Rach. Bruggeman.

Maria Thea. Spillebeen, z.b. 75 j.

Maurice Denis ? Leandus De Vla.

Maurice Vanderheeren, pastb. 21 j.

z.v. Henri en Leonie Pottje.

Huwelijken:

Maurice Molly, schoonn. 23 j. en Maria Werbrouck, schoenfabriekw. 24 j. b. h. w.

Michel Cauwelier, borstelm. 22 j. en Julma Varrewaere, spinster 19 j. b. h. w.

Eugenius Delaere, vlasw. 25 j. en Maria Guillemyn, borstelm. 22 j. b. h. w.

Jules Velghe, schoenfabriekw. 27 j. uit Lendeledé en Emerence Debischop, schoenfabw. 32 j. h. w.

Uit onze Inrichtingen

Familieziekenbond Volksbelang.

De gemeenteraad wijzigde op 't voorstel van 't schepencollege het reglement dat de toelagen aan de mutualiteiten regelt.

Mogelijks volgt hieruit 'n wijziging aan de voordeelen, voor wat betreft de inwoners van Iseghem.

Ledenaantal.

De ziekenbond wint dagelijks nieuwe leden. Sedert Nieuwjaar wonnen we nagenoeg 400 leden. We gaan dit jaar nog de 2500 leden te boven, ja naar ons 3000 lid.

Wie helpt er mee? En waarom zijt gij nog geen lid?

Vrij Kristen Syndikaat.

Leest onder de syndikale rubriek de hoofdgedachten uit de aanspraak van J. Declercq en Bert D'Haese. Nog zooveel werklieden zijn voor onze vereniging te winnen. Spreek uwe vrienden en geburen aan. Geef hun namen op, opdat ze bewerkt worden.

Propagandisten, syndikalisten, plicht gebied!

Spaargilde.

Al de leden der Vlaamsch Nationale Spaargilde zijn verwacht op de algemeene vergadering die te 3 uur Zondagmiddag plaats heeft.

Dagorde: Welkom, mededeeling, groote loterij.

De leden zijn dringend verzocht zich van de uitnodigingskaart of hun lidboekje te voorzien. Alleen de aanwezigen en de wettig-afwezigen hebben recht op deelneming.

Pensioenbelangen.

De leden geboren in de maand April brengen deze week hun pensioenkaart. De achterblijvers berokkenen hun eigen zelf nadeel.

Vlaamsch Nationaal Vakverbond.

Zonder tegenbericht, hebben we Zondag namiddag te 2 u. 30 zeer stipt, zeer belangrijke vergadering voor de bestuursleden van het Vrij Kristen Syndikaat uit Roeselare, Oost N.-ker-

ke, Ardoye, Hoogledé en Iseghem.

Al de afdelingen moeten talrijk vertegenwoordigd zijn.

Bieruitvoer.

Nu de zomer aankomt is 't een goede gelegenheid om nieuwe klijen aan te werven. Het worde niet vergeten.

Landdag Kester

SCHIKKINGEN

I. Regeling der trams.

A. Naar Kester:

1. Uit Brussel (Roupeplaats): te 8 u. 30; te 11 uur (speciale tram); te 11 u. 20.

2. Uit Edingen: te 9 u. 05; te 12 uur; te 14 uur.

3. Uit Halle: te 8 u. 50; te 12 uur.

4. Uit Ninove: te 8 u. 40; te 11 u. 25.

B. Uit Kester.

1. Voor Brussel: te 17 u. 11; te 19 u. (speciale tram); te 19 u. 21; te 22 u. 30.

2. Voor Edingen: te 17 u. 31; te 20 u. 17.

3. Voor Ninove: te 17 u. 11; te 19 u. 2k (met aansluiting te Leerbeek).

4. Voor Halle: te 19 u. 21 (met aansluiting te Leerbeek).

II. Muziekuitvoeringen te 1 uur.

III. Vertrek van den stoet te 3 uur.

N. S. — De deelnemers zijn vriendelijk verzocht de veldvruchten onzer landbouwers te eerbiedigen!

DIKSMUIDE

ZONDAG 13 MEI

Inhouding van de Vlag der Vlaamsche Fanfare V. O. S.

Uit alle hoeken van West-Vlaanderen kwamen reeds toetredingen: tien muziekmaatschappijen en een veertigtal V.O.S.'senbonden en andere Vlaamsche verenigingen. De achterblijvers zullen zich onvervuld in regel stellen.

West-Vlaanderen heeft dus begrepen dat het hoogst noodig is, dit jaar, twee maal naar Diksmuide te komen, want de opkomst naar de Bedevaart mocht geen aanleiding zijn om niet op 13 Mei feest te komen vieren met hun Vlaamsche broeders die van Diksmuide een waardige bedevaartstad willen maken.

Diksmuide is een oude Vlaamsche stad, met het aannodend geboek van den Vlaamsch Nationalen hamer. Het volk, zooals overal, staat niet vijandig tegenover de Vlaamsche zaak, doch is er onwetend over en slecht ingelicht. Een deftige optocht van duizenden personen moet de pogingen van de plaatselijke werkers komen kracht en macht bijzetten.

Door het stadsbestuur werd ons een toelage geweigerd, met 10 stemmen tegen 1. Vooraleer de toelating tot den stoet te geven heeft de burgemeester eerst den tekst van de redevoeringen, en... van de muziekstukken geëischt!